

REPUBLIKA E KOSOVËS / REPUBLIKA KOSOVA / REPUBLIC OF KOSOVA

**ZYRA KOMBËTARE E AUDITIMIT
NACIONALNA KANCELARIJA REVIZIJE
NATIONAL AUDIT OFFICE**

Br. Dokumenta: 22.30.1-2016-08

**IZVEŠTAJA O REVIZIJI
GODIŠNJIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA OPŠTINE MAMUŠA
ZA GODINU ZAVRŠNO SA 31 DECEMBROM 2016**

Priština, Jun 2017

Nacionalna Kancelarija Revizije Republike Kosova je najviša institucija ekonomske i finansijske kontrole, koja prema Ustavu i zakonima zemlje uživa funkcionalnu, finansijsku i operativnu nezavisnost. Nacionalna Kancelarija Revizije obavlja revizije regularnosti i performansa i za svoj rad odgovara Skupštini Kosova.

Naša misija je da doprinesemo zdravom finansijskom upravljanju u javnoj upravi. Mi obavljamo revizije u skladu sa međunarodno priznatim standardima revizije u javnom sektoru i sa najboljim evropskim praksama.

Izveštaji Nacionalne Kancelarije Revizije na direktan način promovišu odgovornost javnih institucija pošto oni pružaju održivu osnovu za zahtevanje odgovornosti od strane menadžera svake budžetske organizacije. Na taj način mi povećavamo poverenje u trošenje javnih fondova i odigravamo aktivnu ulogu u obezbeđivanju interesa poreskih obveznika i ostalih interesnih strana u povećanju javne odgovornosti.

Generalni Revizor je odlučio o revizorskom mišljenju o Godišnjim Finansijskim Izveštajima Opštine Mamuša, u konsultaciji sa Pomoćnikom Generalnog Revizora Qerkin Morina, koji je nadgledao reviziju

Izveštaj i izdato mišljenje su rezultat izvršene revizije od strane vođe tima Lavdim Maxhuni i članova Ernes Beka i Fetah Osmani, pod upravljanjem Rukovodioca Departmana Revizije Florim Beqiri.

TABELA SADRŽAJA

Opšti sažetak	4
1 Godišnji finansijski izveštaji i ostale obaveze za spoljno izveštavanje	6
2 Upravljanje.....	10
3 Finansijsko Upravljanje i Kontrola	16
Dodatak I: Pristup i metodologija revizije	24
Dodatak II: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR ...	25
Dodatak III: Preporuke iz prethodne godine.....	28
Dodatak IV: Pismo potvrđivanja	34

Opšti sažetak

Uvod

Ovaj izveštaj rezimira glavna pitanja koja proističu iz revizije Godišnjih finansijskih izveštaja Opštine Mamuša za 2016-tu godinu – koja određuje Mišljenje koje je dato od strane Generalnog Revizora. Pregled finansijskih izveštaja za 2016-tu godinu je izvršen u skladu sa Međunarodnim standardima revizije Vrhovnih Institucija Revizije. Naš pristup je uključio testiranja i procedure koje su bile potrebne da dođemo do mišljenja u vezi sa finansijskim izveštajima. Preduzeti pristup revizije je predstavljen u Spoljnom Planu Revizije¹, od datuma 06.12.2016.

Naša revizija se fokusira na (detaljno je prikazano u Dodatku 1):

Nivo rada obavljenog od strane Nacionalne Kancelarije Revizije za izvršenje revizije za 2016 godinu, direktno odražava kvalitet unutrašnje kontrole sprovedene od strane menadžmenta Opštine.

Mišljenje Generalnog Revizora

Ne-modifikovano mišljenje sa isticanjem pitanja

Na osnovu našeg mišljenja, Godišnji finansijski izveštaji predstavljaju objektivni i verodostojan prikaz u svim materijalnim aspektima.

Isticanjem pitanja

Kao isticanje pitanja želimo da skrenemo Vašu pažnju na činjenicu da ni jedna imovina opštine nije registrovana u ISMFK-a i nije predstavljena u GFI-ju. Takođe opština je uradila loše klasifikovanje troškova i iz kategorije roba i usluga je isplatila 9,000€ za subvencije i transfere.

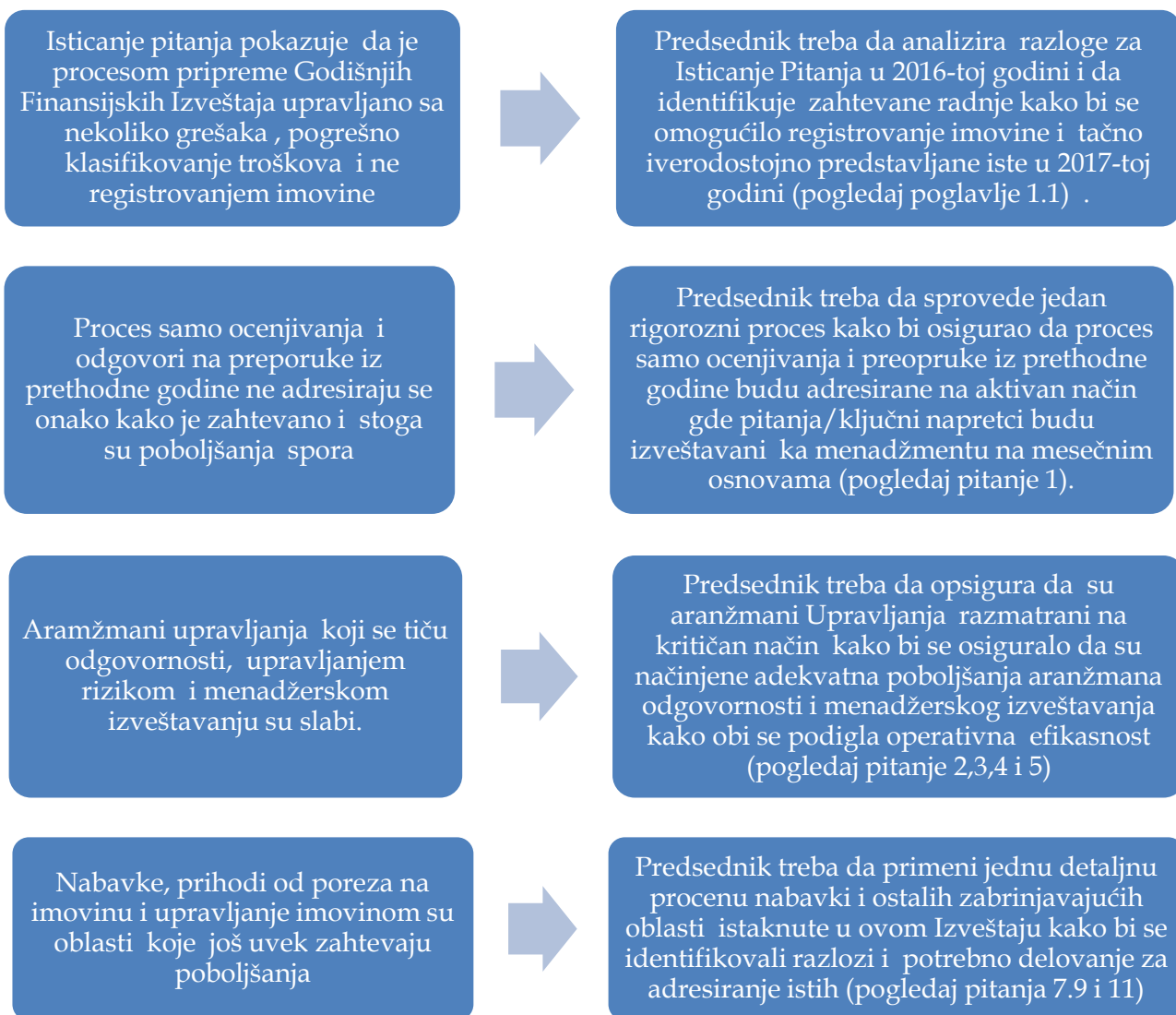
Za detaljnije pogledaj Deo 1.1 ovog izveštaja.

Dodatak II, objašnjava različite vrste mišljenja koja se primenjuju od strane Nacionalne Kancelarije Revizije.

¹Pojam "Spoljni Plan Revizije" je zamena pojma "Memorandum Planiranja Revizije"

Želimo da se zahvalimo Predsedniku Opštine i njegovom osoblju na saradnji tokom procesa revizije

Glavni zaključci i preporuke

Odgovor Menadžmenta o reviziji 2016

Predsednik Opštine je uzeo u obzir i složio se sa svim nalazima i zaključcima u ovom izveštaju, i obavezao se da će adresirati date preporuke.

Smatramo kao preduzetom činjenicu da će Predsednik:

- Razmotriti izveštaj revizije u Skupštini Opštine; i
- Do kraja januara 2018 godine, pokrenuti diskusije u Skupštini Opštine u vezi sa sprovođenjem Akcionog Plana o preporukama revizije, pre nego što se GFI 2017 godine budu dostavili Ministarstvu Finansija.

1 Godišnji finansijski izveštaji i ostale obaveze za spoljno izveštavanje

Uvod

Naš pregled Godišnjih Finansijskih Izveštaja (GFI-a) uzima u obzir usklađenost sa okvirom izveštavanja kao i kvalitet i verodostojnost informacija koje su predstavljene u GFI-ju. Mi takođe uzimamo u obzir izjave date od strane Glavnog Administrativnog Službenika (GAS) i Glavnog Finansijskog Službenika (GFS), kada se GFI dostavljaju Ministarstvu Finansija.

Izjava o predstavljanju GFI-ja obuhvata izvestan broj tvrdnji u vezi usklađenosti sa okvirom izveštavanja i kvalitetom informacija u okviru GFI-ja. Ove tvrdnje imaju za cilj da pruže sigurnost Vladi, da su pružene sve relevantne informacije radi osiguranja da se može preduzeti jedna sveobuhvatna revizija.

1.1 Mišljenje Revizije

Ne-modifikovano mišljenje sa isticanjem pitanja

Revidirali smo GFI Opštine Mamuša za godinu završno sa 31 Decembrom 2016, koji uključuju izveštaj prijema i isplata u gotovom novcu, izveštaj o izvršenju budžeta kao i objašnjavajuće beleške finansijskih izveštaja.

Prema našem mišljenju, Godišnji Finansijski Izveštaji za godinu završno sa 31 decembrom 2016, predstavljaju pravilan i verodostojan prikaz u svim materijalnim aspektima, u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva za Javni Sektor (računovodstva gotovim novcem), Zakonom br. 03/L-48 o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornostima (sa izmenama i dopunama) i Uredbom MF, Br. 01/2017 o Godišnjem Finansijskom Izveštavanju Budžetskih Organizacija.

Osnova za kvalifikovano mišljenje

Izvršili smo reviziju u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane u nastavku kod dela 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'. Verujemo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i verodostojni za stvaranje osnove za mišljenje.

Isticanje Pitanja

Skrećemo Vašu pažnju na činjenicu da nijedna imovina opštine nije registrovana u ISMFK-a i nije predstavljena u GFI-ju.

Isto tako opština je uradila lošu klasifikaciju troškova, zbog toga što je iz kategorije roba i usluga isplatila 9,000€ za subvencije i transfere. Ova loša klasifikacija se ticala isplata za porodilje, koje su stanovnice Opštine Mamuša.

Odgovornost Menadžmenta i osoba koje su odgovorne za Upravljanje i GFI

Predsednik Opštine Mamuša je odgovoran za pripremu i tačno predstavljanje Finansijskih Izveštaja u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva u Javnom Sektoru – modifikovanog Finansijskog Izveštavanja na osnovu Računovodstva Gotovim Novcem, te je odgovoran za unutrašnje kontrole koje menadžment ocenjuje kao potrebnim za omogućavanje pripreme finansijskih izveštaja bez materijalno pogrešnih prikazivanja koje su uzrokovane bilo usled prevare ili usled pogreške. To uključuje primenu Zakona br. 03/L-048 o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornostima (sa izmenama i dopunama).

Predsednik Opštine, je odgovoran za obezbeđivanje praćenje procesa finansijskog izveštavanja Opštine

Odgovornost Generalnog Revizora za reviziju GFI-ja

Naša je odgovornost da na osnovu revizije izrazimo mišljenje o GFI-ju. Revizija je izvršena u skladu sa MSVIR. Ovi standardi zahtevaju da se pridržavamo etičkih zahteva i da planiramo i izvršimo reviziju kako bismo stekli razumnu sigurnost o tome da finansijski izveštaji ne sadrže materijalno pogrešna prikazivanja

Razumna sigurnost je visoki stepen sigurnosti ,međutim ne garantuje da će revizija koja se vrši u skladu sa MSVIR uvek identifikovati materijalno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Materijalno pogrešna prikazivanja se mogu pojaviti usled prevare ili greške a smatraju se materijalnim ukoliko, individualno ili u grupi mogu da utiču na odluke korisnika na osnovu koje se donose ovi GFI-ji.

Revizija obuhvata obavljanje postupaka radi dobijanja dokaza u vezi sa finansijskim informacijama i predstavljanja istih u GFI-ju. Izabrani postupci zavise od procene revizora, uključujući i procenu rizika od materijalno pogrešnih prikazivanja u GFI –ju, bilo da se ona pojavljuju usled prevare ili greške. Tokom procene rizika, revizor uzima u obzir unutrašnje kontrole koje su relevantne za sastavljanje finansijskih izveštaja od strane entiteta, kako bi kreirao revizorske postupke koji su odgovarajući za okolnosti entiteta, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti unutrašnjih kontrola entiteta.

Revizija uključuje i procenu prikladnosti korišćenih računovodstvenih politika, opravdanost računovodstvenih procena izvršenih od strane menadžmenta, kao i procenu predstavljanja finansijskih izveštaja.

1.2 Usklađenost sa zahtevima za GFI i ostalim zahtevima za izveštavanje

Od opštine se zahteva da izveštava u skladu sa određenim okvirom izveštavanja i sa ostalim zahtevima za izveštavanje. Mi smo uzeli u obzir:

- Usklađenost sa Pravilnikom MF. Br. 01/2017 o Godišnjem Izveštavanju Budžetskih Organizacija;
- Zahteve o ZUJFO-u br. 03/L-048, (sa izmenama i dopunama);
- Usklađenost sa Finansijskim Pravilnikom br. 01/2013;
- Usklađenost sa Finansijskim Pravilom br. 02/2013;
- Akcioni Plan za adresiranje preporuka;;
- Zahteve Procedura za Finansijsko Upravljanje i Kontrole (FUK);
- Devetomesečne finansijske izveštaje
- Nacrt plana i blagovremeni završni plan nabavki

Što se tiče gore navedenih zahteva, opština je tretirala i u saglasnosti je sa okvirom izveštavanje.

U nacrtu GFI-ja ,potrebne su bile finansijske prepravke i mi smo dali sugestije kako bi se poboljšao njihov kvalitet, kao što je navedeno u nastavku:

- Kod člana 14 Izveštaj o izvršenju budžeta –Izlaz gotovog novca sa računa Trezora – direktne isplate u iznosu od 22,648€ su pogrešno predstavljene pošto ova suma nije prošla kroz RSP-a;
- Kod člana 19 Izveštaj o ne finansijskoj imovini –opština nije predstavila nijednu sumu kapitalne i ne kapitalne imovine.

Naše sugestije, opština je uzela u obzir i gore navede greške su ispravljene , izuzev kod pitanja imovine i loše klasifikacije za koja pitanja smo mi istakli mišljenje. Pogledaj poglavlje 1.1 Mišljenje revizije.

IZJAVA DATA OD STRANE MENADŽMENTA OPŠTINE

Uzimajući u obzir gore navedeno , izjava data od strane Glavnog Administrativnog Službenika i onog finansijskog u slučaju predavanja nacrta GDI-ja u Ministarstvo Finansija , mogu se smatrati tačnim , zbog toga što se tokom revizije nisu identifikovale materijalne greške, osim pitanja navedenih u mišljenu revizije koje smo mi smatrali za ne materijalne.

1.3 Preporuke za prvi deo izveštaja

- Preporuka 1** Predsednik treba da osigura da je izvršena jedna analiza kako bi se odredili uzroci za Isticanje Pitanja. Trebaju se preduzeti mere za adresiranjem razloga na sistematski i pragmatičan način kako bi se otklonile greške u klasifikovanju troškova i kako bi se osiguralo da se sva imovina koja je u vlasništvu opštine, registruje i predstavi u GFI-ju.

2 Upravljanje

Uvod

Efektivni aranžmani upravljanja su ključni za Opštinu kako bi na uspešan način upravljala izazovima sa kojima se suočava i da osigura pružanje boljih usluga u korist poreskih obveznika i ostalih korisnika usluga.

Ključna stvar u podršci efikasnom upravljanju je i sprovođenje preporuka revizije ,jer to pokazuje da menadžment pokušava da razvije postojeće procese i kontrole. Na sličan način i kontrolna lista samo-ocenjivanja koja se popunjava od svih budžetskih organizacija obezbeđuje jedan okvir za razvoj proširenih aranžmana upravljanja. Veoma je važno da su odgovori koji su dati od strane individualne budžetske organizacije potkrepljeni relevantnim dokazima. .

Drugi deo pregleda aranžmana upravljanja odražava pregled:

- oblasti aranžmana upravljanja u kojima su potrebna bitna poboljšanja i tamo gde verujemo da naše preporuke mogu dovesti do pozitivnih poboljšanja, uključujući i razmatranje sistema Unutrašnje Revizije; i
- oblasti finansijskog upravljanja i kontrole koje su identifikovane putem našeg revizorskog rada uključujući i specifičan rad koji je usmeren ka pitanjima usklađenosti sa ključnim sistemima prihoda i troškova (ove oblasti su razmatrane u 3 poglavlju ovog Izveštaja).

Opšti zaključak o upravljanju

Postoji jedan broj slabosti upravljanja opštine, posebno u vezi sa odgovornošću, upravljanjem rizicima i kvalitetu menadžerskog izveštavanja. Lista kontrole samo ocenjivanja popunjena od strane opštine predstavlja tu situaciju samo delimično, sa nekoliko pozitivnih komentara o postojanju izvršnih aranžmana koji se ne baziraju na dokazima.

Jedna ključna stvar u podršci efikasnog upravljanja jeste sprovođenje preporuka revizije. Opština nije uspela da sprovede u dovoljnoj meri preporuke iz prethodne godine, samo 1 od 13 datih preporuka je u potpunosti sprovedena.

Opština nije izradila strateški plan razvoja i nije sačinila listu rizika sa kojim se opština može suočiti.

Budžet za kapitalne troškove je utrošen samo 76%. Jedno tako nisko korišćenje budžeta za kapitalne investicije je neopravdano zbog činjenice da je opština imala dovoljan budžet od sopstvenih prihoda (96,055€), koji nije utrošen u 2016-toj godini već je prebačen u 2017-tu godinu.

Sa aspekta usklađenosti sa zakonodavstvom , naša revizija je predstavila postojanje nekoliko slabosti kao rezultat ne sprovođenja pravilnika koji obuhvataju uglavnom nabavku kod robe i usluga, upravljanje imovinom , prihoda i upravljanje ne-izmirenih obaveza.

2.1 Napredak u sprovođenju preporuka iz prethodne godine

Naš revizorski izveštaj za GFI-je 2015-te godine je rezultirao sa 13 preporuka od koji je 10 bilo sa visokim prioritetom i 3 sa srednjim prioritetom. Menadžment je izradio Akcioni Plan u kojem je predstavljen način na koji će se date preporuke sprovesti.

Revizorski izveštaj iz prošle godine nije razmatran u Skupštini Opštine.

Do kraja naše revizije za 2016-tu godinu, 1 (jedna) preporuka sa visokim prioritetom je sprovedena, 4 (četiri) su u procesu sprovođenja (3 sa srednjim i 1 sa visokim prioritetom) i osam (8) preporuka nije sprovedeno (6 sa visokim prioritetom i 2 sa srednjim prioritetom) Za jedan detaljniji opis preporuka i način na koje su adresirane pogledaj Dodatak III.

Pitanje 1 - Sprovođenje preporuka iz prethodne godine- Visoki Prioritet

Nalaz Iz gore navedenog objašnjenja se vidi da preporuke iz prethodne godine nisu tretirane sa potrebnom pažnjom, i kao rezultat toga skoro 2/3 preporuka nije sprovedeno. To se desilo zbog razloga što opština nije ispratila neki formalni proces kako bi upravljala i nadgledala način sprovođenja preporuka Generalnog Revizora. I kao takve u ovom revizorskom izveštaju , ponovo su podignuta pitanja za poboljšanje određenih aktivnosti..

Rizik Kontinuirane slabosti kontrola menadžmenta i ostalih kontrola u ključnim finansijskim sistemima, kao upravljanje imovinom, kod prihoda, dobro upravljanje je rezultiralo sa:

- Loše upravljanje koje smanjuje mogućnost da menadžment preduzme blagovremene mere protiv finansijskih izazova, koje potencijalno mogu da rezultiraju finansijskim gubicima;
- Nedovoljna kontrola kod prihoda poreza na imovinu; i
- Nedovoljno upravljanje sitnim novcem.

Preporuka 2 Predsednik treba da uspostavi i sprovede konkretne mehanizme odgovornosti protiv svih odgovornih osoba zaduženih za sprovođenje preporuka. Nakon prijema ovog izveštaja , mi sugerišemo da se izradi jedan ažurirani akcioni plan kako bi se sprovele preporuke iz ove godine i preporuke iz prethodne godine, jasno određujući vremenske rokove, delovanja i odgovorne osobe za realizuju tog plana. Jedan proces nadzora mora se takođe sprovesti.

2.2 Upitnik samo-ocenjivanja komponenata FUK-e

Ministarstvo Finansija je izradilo jednu detaljnu listu samo-ocenjivanja za budžetske organizacije kako bi se podržali efikasni aranžmani upravljanja. Mi smo primetili da popunjavanje upitnika samo-ocenjivanja FUK -a nije predat u Ministarstvo, procenjujući po jedno ključno u svakoj komponenti kontrolne liste. Naši zaključci nemaju za cilj da daju komentar o kvalitetu čitavog upitnika o samo ocenjivanju, ali će prikazati stanje za određeni broj ključnih pitanja kako bi podržali napore Ministarstva Finansija u jačanju efikasnosti procesa i razvoju sistema FUK-a celini.

Pitanje 2 - Upitnik samo ocenjivanja - Viskoi Prioritet

Nalaz Kao deo naše revizije razmatrali smo ključna upitnika samo ocenjivanja u vezi pet komponenti. Za razmatrana pitanja našli smo da pitanja koja se nisu u potpunosti adresirala su:

1. Popunjena lista samo ocenjivanja je potvrdila da opština još uvek nije stvorila formalne i dokumentacione procedure o upravljanju rizicima na nivou organizacije što bi smanjilo izloženost rizicima koji se nadovezuju na postizanje određenih ciljeva;
2. Opština nema sveobuhvatnu strategiju lokalnog ekonomskog razvoja. Za više referiši se na poglavlje 2.3.1;
3. Mi smo pregledali menadžerske izveštaje koje sastavljaju direktorati za predsednika opštine, ovo je detaljnije obrađeno u poglavlju 2.3.2;i
4. Napredak vezan za postizanje ciljeva ne nadgleda se redovno i rezultat toga jeste da se ne obavlja analiza mogućih neuspehe ciljeva

Rizik Slabi aranžmani upravljanja utiču na strateške i operativne procese i smanjuju kvalitet pruženih usluga građanima putem ne efikasnih i ne efektnih aktivnosti.

Preporuka 3 Predsednik treba da osigura da je pregledano popunjavanje liste kontrole samo ocenjivanja i da su adresirane oblasti sa slabostima na pro aktivan način. Treba se primenjivati jedan mehanizam da bi se potvrdila tačnost kontrolne liste kao i da se osigura dodatna dokumentacija. Unutrašnja revizija se mora obuhvatiti kao deo pregleda kvaliteta.

2.3 Specifični pregledi upravljanja

Naš rad u posebnim oblastima aranžmana upravljanja je zasnovan preko planiranja revizije, uzimajući u obzir kontekst unutar kojeg deluje Opština, kao i izazove sa kojima se suočava.

2.3.1 Određivanje strateških ciljeva

Sve budžetske organizacije za Opštine su obavezne da pripreme i proslede strateške planove na nivou organizacija, kao što su: urbanistički, prostorni, hitni operativni plan, strategija regionalnog razvoja, strateški plan protiv korupcije. Opština poseduje nekoliko planova na nivo direktorata kao npr: Opštinski Razvojni Plan 2014-2023, urbanistički plan, lokalni prostorni plan za Opštinu Mamuša 2014-2019.

Pitanje 3 - Nedostatak jednog sveobuhvatnog strateškog plana u sastavu Opštine

Nalaz Opština ne poseduje jedan sveobuhvatni strateški plan sa dugoročnim ciljevima gde se jasno opisuje Vizija i Misija koja predstavljaju orijentaciju i ciljeve Opštine za jedan srednjoročni period razvoja. Isto tako nema izrađenu strategiju protiv korupcije, kao i nedostatak urgentnog operativnog plana. Itd.

Rizik Nedostatak jednog sveobuhvatnog strateškog plana ugrožava prioritete ključnih pitanja koja se tiču orijentisanja i razvoja opštine u dugoročnim periodima. Nejasnoća u sprovođenju strategije, čini nemogućim praćenje ispunjavanja ciljeva u pogledu vizije Opštine kao jedan od najbitnijih uslova dobrog upravljanja.

Preporuka 4 Predsednik treba da usvoji jedan opšti plan strategije za opštinu, uključujući cenu strategije i koji će odrediti dugoročne ciljeve i da koristi kao orijentaciona platforma za izradu godišnjih planova. Zatim treba da izradi akcioni plan za nadgledanje postizanja ciljeva postavljajući opštine treba da osigura da kako strateški tako i oni operativni planovi sadrže jasne ciljeve i da su u skladu sa vizijom i politikama opšteg opštinskog upravljanja. To će omogućiti ispravnu procenu rezultata i razmatranje ciljeva departmana tamo gde je potrebno..

2.3.2 Menadžersko izveštavanje i odgovornost

Menadžment je sproveo jedan niz unutrašnjih kontrola kako bi osigurao da finansijski sistemi funkcionišu kako treba. Veoma je bitno da one obuhvate valjano izveštavanje menadžmenta kako bi se omogućio jedan blagovremeni efikasan odgovor na identifikovane operativne probleme.

Pitanje 4 - Slabosti u menadžerskim kontrolama - Srednji Prioritet

- Nalaz** Naš pregled upravljačkih kontrola sprovedenih u glavnom finansijskom sistemu opštine, obelodanio je jedno slabo izveštavanje o troškovima i prihodima ka visokom menadžmentu kao i nekompletne analize pružanja usluga. To iz razloga što formati nedeljnih izveštavanja od direktorata koji se predaju predsedniku opštine ne pružaju objašnjenja o varijacijama u budžetu i da budžetska predviđanja nisu ažurirana na mesečnim osnovama. Slično tome operativnim aktivnostima se ne upravlja na sistematski način.
- Rizik** Kvalitet finansijskih izveštaja i aktivnosti kod visokog menadžmenta je umanjio sposobnost menadžmenta da upravlja aktivnostima Opštine na proaktivan način i smanjio je efikasnost budžetske kontrole. To može rezultirati ne planiranim deficitom ili suficitom i kašnjenjem potrebnog delovanja u adresiranju istih.
- Preporuka 5** Predsednik treba da osigura da je obavljen jedan pregled kako bi odredio formu finansijskog i operativnog izveštavanja ka visokom menadžmentu od koga se zahteva da podrži efikasno upravljanje aktivnostima i da osigura da je uspostavljeno jedno trajno rešenje za to.

2.4 Sistem unutrašnje revizije

Opština nije formirala Jedinicu Unutrašnje Revizije (JUR) kako se zahteva Administrativnim Uputstvom Br 23/2009 o formiranju i funkcionisanju jedinica unutrašnje revizije u javnom sektoru. Ovo uputstvo određuje da javni subjekt sa budžetom od 1 do 3 miliona mora da ima jednog unutrašnjeg revizora..

Pitanje 5 - Nedostatak Unutrašnje Revizije - Visoki Prioritet

- Nalaz** Iako je bila preporuka iz prethodne godine, opština nije uložila napore da obezbedi usluge unutrašnje revizije iz saradnje s nekom drugom budžetskom organizacijom ili da zatraži podršku Ministarstva Finansija.
- Rizik** Nedostatak unutrašnje revizije može rezultirati nastavkom ponavljanja slabosti u ključim sistemima unutrašnje kontrole. Šta više menadžment može da ne identifikuje i da blagovremeno reaguje na nepravilnost i slabosti kontrola.
- Preporuka 6** Predsednik Opštine treba da osigura ispunjavanje zakonskih zahteva, odnosno da izabere jednog unutrašnjeg revizora. Ako se taj zahtev ne može realizovati, onda usluge unutrašnje revizije da bude obavljene od strane Ministarstva Finansija, ili u saradnji sa nekom drugom opštinom.

3 Finansijsko Upravljanje i Kontrola

Uvod

Naš rad za Finansijsko Upravljanje i Kontrolu (FUK) izvan oblasti upravljanja navedenih u poglavlju 2 odražava detaljan rad koji je preduzet u sistemima prihoda i troškova budžetskih organizacija. Kao posledica toga, mi razmatramo upravljanje budžetom, pitanjima nabavke kao i ljudske resurse, imovinu i obaveze.

Zaključak o Finansijskom Upravljanju i Kontroli

Za opštinu potrošnja ostaje oblast u kojoj se ne sprovode kontrole na očekivanom nivou i to može uticati na slabu vrednost novca kao i korišćenje sitnog novca ne u skladu sa važećim pravilnikom. Ostale oblasti gde je potrebno dosta poboljšanja su prihodi od poreza na imovinu, takse na privatne poslovne delatnosti, planiranje budžeta i njegovo realizovanje, upravljanje imovinom, upravljanje ne izmirenim obavezama.

3.1 Planiranje i realizacija budžeta

Mi smo razmotrili prikupljene prihoda, izvore budžetskih fondova, kao i trošenje fondova prema ekonomskim kategorijama. To je predstavljeno u donjim tabelama:

Tabela 1. Sopstveni prihodi (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2016 Prijemi	2015 Prijemi	2014 Prijemi
Sopstveni prihodi	64,900	64,900	56,243	52,763	62,498

Opština je od planiranih sopstvenih prihoda prikupila 87%. U ukupnom iznosu realizovanih sopstvenih prihoda su i prihodi od saobraćajnih taksi (4,661) sudskih taksi (470). Međutim ovi prihodi nisu utrošeni u 2016-toj godini. Ako se prikupljenim prihodima i onim ne utrošenim iz ove godine (56,243) doda i suma prihoda preneti iz 2015-te godine 39,815€, tada ukupna suma prihoda za prebacivanje u 2017-tu godinu iznosi 96,058€;

Tabela 2. Izvori budžetskih fondova

Opis	Početni budžet	Završni budžet ²	2016 Izvršenje	2015 Izvršenje	2014 Izvršenje
Izvori Fondova:	1,473,046	1,562,021	1,440,614	1,359,737	1,301,902
Grant Vlade -Budžet	1,408,146	1,429,251	1,412,667	1,285,758	1,264,363
Prenete iz prethodne godine ³	0	66,557	26,742	59,900	0
Sopstveni prihodi	64,900	64,900	0	1,300	17,987
Unutrašnje donacije	0	0	0	5,600	5,150
Spoljne donacije	0	1,313	1,205	7,179	14,402

Završni budžet u odnosu na onaj početni uvećan je za 88,975€. Ta razlika je rezultat sopstvenih prihoda prebačenih iz prethodne godine, ukupno iznos od 66,557€, grant vlade u iznosu od 21,105€, kao i spoljnih donacija u iznosu od 1,313€,

U 2016-toj godini opština je utrošila 92% završnog budžeta, slično stopi potrošnje u prethodnoj godini. Iz ovoga možemo zaključiti da trošenje budžeta na opštem nivou je bio veoma visok.

Tabela 3. Trošenje fondova prema ekonomskim kategorijama (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2016 Izvršenje	2015 Izvršenje	2014 Izvršenje
Trošenje fondova prema ekonomskim kategorijama:	1,473,046	1,562,021	1,440,614	1,359,737	1,301,902
Plate i Dnevnice	825,709	870,709	856,690	840,401	784,127
Roba i Usluge	197,534	230,187	227,852	100,327	114,566
Komunalne usluge	23,000	23,000	22,953	22,943	21,289
Subvencije i Transferi	2,466	2,466	2,400	3,000	2,976
Kapitalne Investicije	424,337	435,659	330,719	393,066	378,944

²Završni Budžet - odobreni budžet od strane Skupštine koji je kasnije prilagođen od strane Ministarstva Finansija

³Sopstveni prihodi opštine koji nisu potrošeni u prethodnoj godini a preneti su u aktuelnoj godini.

Pitanje 6 – Realizacija Budžeta – Visoki Prioritet

- Nalaz** Budžet za kapitalne troškove je realizovan 76%, jedna relativno niska norma. Jedno tako nisko korišćenje budžeta za kapitalne investicije je neobjašnjivo zbog činjenice da je opština imala dovoljan budžet od sopstvenih prihoda (96,055€), koji nije utrošila u 2016-toj godini već je isti prebacila za potrošnju u 2017-tu godinu.
- Rizik** Ne dovoljno efikasno trošenje fondova na raspolaganju za realizaciju kapitalnih projekata, rezultiraće jednim smanjenim brojem projekata i ne postizanja ciljeva organizacije na polju investicija.
- Preporuka 7** Predsednik treba da budžetska performansa bude nadgledana na sistematski način na mesečnim osnovama i da taj pregled identifikuje i adresira prepreke za realizaciju budžeta na planiranom nivou iz kategorije kapitalnih investicija. Tamo gde su predviđanja početnog budžeta netačna, to se može potpuno odraziti na stanje završnog budžeta.

3.1.1 Prihodi

Tokom 2016-te godine Opština je realizovala prihode u iznosu od 56,243€. Glavne stavke koji sačinjavaju prikupljenu sumu su prihodi od poreza na imovinu, administrativnih taksi, itd.

Pitanje 7 – Porez na imovinu – Visoki Prioritet

- Nalaz** Opština nije uspjela da obavi proveru 1/3 nepokretne imovine kako se zahteva Zakonom o porezu na nepokretnu imovinu br. 03/L-204 i važećim administrativnim uputstvom. Od ukupno 1059 imovine do sada je uspjela da proveriti samo njih 48. Mi smo primetili da opština nije uspjela da ažurira sistem sa podacima, pošto je imala nedostatak anketnih službenika na terenu za proveru imovine,
- Prema članu 9 Zakona o imovine, svakom fizičkom licu koje do 1 marta fiskalne godine izjavi da mu imovina ili stambena jedinica koristi kao glavno mesto za stanovanje odobrava popust od 10,000€ od oporezovane vrednosti imovine. Mi smo identifikovali šest slučajeva gde opština nije delovala u skladu sa zakonom iz razloga što je imalo poreznih obveznika koji su posedovali dve ili više registrovanih imovina kao glavno boravište i da za svaku imovinu je primenjen popust od 10,000€.

Rizik Ne provera 1/3 imovine može rezultovati nedostatkom potpunih informacija aktuelne poreske imovine, sa mogućim uticajem da se procenjeni prihodi od poreza na imovinu smanje.

Ne sprovođenje obaveza prema zakonskim zahtevima poreza na imovinu povećava rizik da prihodi iz ove kategorije budu niži..

Preporuka 8 Predsednik treba da osigura da provera opštinske imovine bude onakva kakvu predviđa zakon da na osnovu podataka budu integrisane sve eventualne promene kod imovine važne za poresku bazu. Takođe se trebaju preduzeti dodatne mere, da bi se osiguralo da smanjenja od 10,000€ budu primenjena u skladu sa članom 9 zakona o porezu na imovinu. Direkcija Urbanizma i Sektor poreza na imovinu imaju efikasnu komunikaciju na način da svi legalizovani građevinski objekti, istovremeno plaćaju i tačnu vrednost poreza na imovinu prema površini proverenoj putem dosijea za legalizaciju. Ovo bi znatno olakšalo i proces verifikacije imovina vezano za porez na imovinu.

Pitanje 8 - Prihodi od opštinskih taksi na obavljanje privatne delatnosti- Srednji Prioritet

Nalaz Za 2016-tu godinu opština je od taksi na obavljanje delatnosti planirala da realizuje 10,510€, dok je inkasirala 3,090€. Mi smo proverili 7 uzoraka gde smo primetili da privatna delatnost ne izvršava svoje obaveze prema koje im pravosnažnim odlukama uručuje opština. Dug iz proverenih uzoraka je iznosio 12,323€. Menadžment opštine nije preduzeo adekvatne mere kako bi primorao obveznike da izvrše obaveze prema opštini.

Rizik Politike inkasiranja izgledaju slabe kako bi osigurale mehanizam prihoda. Kašnjenja u prikupljanju prihoda donose dokaze o donošenju odluka menadžmenta za finansiranje planiranih projekata.

Preporuka 9 Predsednik Opštine treba da osigura preduzimanje mera putem efikasnih mehanizama za prikupljanje zaostalih dugova na način da se poveća inkasiranja prihoda i osnova za finansiranje planiranih projekata.

3.1.2 Plate i dnevnice

Planirani budžet iz kategorije plata i dnevnica je iznosio 870,709€, dok su troškovi iznosili 856,690€ ili 98%.

Mi smo proverili kompatibilnost platnih lista, selekciju, odlaske, porodiljska odsustva, penzije i plate opštinskih članova. Isto tako, smo pregledali da li su zaposleni plaćeni na osnovu ugovora. Iz proverenih uzoraka nismo naišli na neko pitanje o kojem bi izvestili.

Preporuke

Nemamo preporuke iz ove oblasti.

3.1.3 Robe i usluge, kao i komunalne usluge

Završni opštinski budžet za robu i usluge u 2016-toj godini iznosio je 253,187€. Od tog iznosa utrošeno je 250,805€ ili 99%. Ta opštinska potrošnja se tiče: derivata, snadbevanje kancelarijsku i na onu medicinsku, snadbevanja ogrevnim drvetom i ugljem, ugovornih troškova, i servisiranju vozila i drugo.

Pitanje 9 - Van-ugovorno snadbevanje i slabosti upravljanja sitnim novcem- Visoki Prioritet

Nalaz Tokom pregleda dva (2) uzorka isplate za ugovor „Medicinsko snadbevanje“ primetili smo da je opština snadbevena van ugovora. Od ukupno 39 snadbevenih artikala 13 je bilo van ugovora. Vrednost ovih snadbevanja van ugovora je iznosila 875€.

Primetili smo da je opština utrošak obavila kao jednu jedinu isplatu putem sitnog novca u iznosu od 500€ za troškove transporta suprotno zakonskim zahtevima. Član 29 tačka 6 Pravilnika 01/2013 o trošenju javnog novca, između ostalog određuje da 'sitan novac se može trošiti za robu i usluge ukupnoj kombinovanoj vrednosti ne višoj od 100€.

Isto tako su obavljene isplate iz fonda sitan novac nije u skladu sa pravilnikom 01/2013 za: održavanje zgrade 2,215€, održavanje lokalnih puteva 1,299€, , troškovi štampanja 911€, snadbevanje odećom 741€, održavanje škola 759€, održavanje i popravka vozila 476€ koji troškovi se mogu obaviti putem redovnih troškova. Predsednik treba da pojača kontrole prema zahtevima potrebnim uslugama opštine na način da osigura na vreme takve usluge. Takođe , pravna kancelarija da preduzme potrebne mere prema svakoj odluci izvršitelja tamo gde opština može biti neopravdano oštećena. U slučaju osiguranja vozila , opština da razmotri isplate prema EO i da preduzme potrebno delovanje za povraćaj sredstava.

Rizik Snadbevanje van ugovora povećava rizik da opština plaća veće cene od cena konkurencije i da na taj način ošteti budžet opštine. Korišćenje sitnog novca van ugovora predviđen pravilnikom o trošenju javnog novca, povećava rizik da se sitan novac ne koristi na osnovu predviđene destinacije.

Preporuka 10 Predsednik treba posebno da ojača kontrolu potvrđivanja kako bi sprečio svaku isplatu koja je povezana sa snadbevanjem artiklima koji su van ugovora i treba da postavi kontrolu da trošenje sitnog novca bude u skladu sa zahtevima Pravilnika 01/2013.

3.1.4 Subvencije i transferi

Izdvojeni budžet za kategoriju subvencija i transfere je iznosio 2,466€, dok je utrošeno 2,400€.

Pitanje 10 - Nedostatak pravilnika za subvencije-Visoki Prioritet

- Nalaz** U izveštaju iz prethodne godine opštini je preporučena izrada unutrašnjeg pravilnika o dodeli subvencija i transfera, međutim jedan takav pravilnik nije usvojen od strane opštine. U nedostatku pravilnika subvencije su dodeljivane na osnovu odluka Skupštine Opštine i svi troškovi su obavljani za subvencionisanje porodilja.
- Rizik** Nedostatak unutrašnjeg pravilnika o dodeljivanju subvencija stvara nejasnoću u određivanju kriterijuma ko može biti korisnik subvencija. To stvara rizik da subvencije ne budu dodeljene osobama sa potrebom kao i da se ne postignu ciljevi..
- Preporuka 11** Predsednik treba da osigura da se izradi jedan pravilnik koji jasno određuje kriterijume i procedure za dodelu subvencija i da se isti odobri u Skupštini Opštine.

3.1.5 Kapitalne Investicije

Završni budžet za kapitalne investicije je iznosio 435,659€. Od toga je u 2016-toj godini utrošeno 330,719€ ili 76%. Ta potrošnja se ticala, izgradnje, asfaltiranja i obnove puteva, izgradnje spomenika žrtvama itd..

Na proverenim uzorcima nismo našli neko pitanje koje bi pokrenuli u izveštaju.

Preporuke

Mi nemamo preporuka u ovoj oblasti

3.2 Imovina

3.2.1 Kapitalna i ne kapitalna imovina

Upravljanje imovinom ostaje izazov u opštini. Opština nije obavila registrovanje imovine u vrednosti iznad 1,000€ u ISMFK i registrovanje imovine u vrednosti ispod 1,000€ u programu E-imovina.

Pitanje 11 - Nedostatak registrovanja imovine-Visoki Prioritet

Nalaz Opština je odredila službenika za imovine u 2015-toj godini, međutim još uvek nije počela sa registrovanjem imovine u vrednosti iznad 1,000€ u ISMFK-u. Pored ovog ne obavlja se registrovanje kupovina imovine u vrednosti ispod 1,000€ i zaliha u programu E-imovina. Prema tome opština ne poseduje nijedan registar za imovinu koju poseduje.

Rizik Ne registrovanje imovine u računovodstvenom registru otežava upravljanje i ispravno korišćenje imovine kao i otežava identifikovanje imovine kako bi se potvrdilo njeno postojanje. U nedostatku evidencija postoji potencijalni rizik da se imovina zloupotrebi, čak izgubi ili otuđi a da to menadžment i ne primeti.

Preporuka 12 Predsednik treba da preduzme hitne mere i da otpočne sa procesom registrovanja svu imovinu i zaliha na raspolaganu kao i stvaranje jednog potpunog i verodostojnog registra imovine.

3.2.2 Potraživanja

Opština na računu potraživanja na kraju 2016-te godine je prijavila sumu od 118,000€. Od toga od poreza na imovinu iznos od 84,000€ kao i od taksi na obavljanje privatne delatnosti iznos od 33,000€. Ako uporedimo sa 2015-tom godinom kada su potraživanja iznosila 217,000€, primećuje se jedno smanjenje ovih potraživanja, a to je posledica odluka donesenih od strane Skupštine Opštine od dana 29.03.2016 o oslobađanju od opštinskih taksi svih privatnih delatnosti koje su pasivne u Opštini Mamuša.

Nemamo preporuka u ovoj oblasti.

3.3 Neizmerene obaveze

Izveštaj o ne izmerenim obavezama prema fondovima na kraju 2016-te godine je iznosio 55,385€. Te obaveze su prenete za isplatu u 2017-tu godinu.

Pitanje 12 - Povećanje ne izmirenih obaveza-Srednji Prioritet

- Nalaz** Mi smo analizirali ne izmirene obaveze i iz toga možemo zaključiti da postoji jedno povećanje obaveza iz godine u godinu. U 2016-toj godini su povećani za 81% (55,385€) u poređenju sa 2015-tom godinom (30,569€). Neshvatljiva je činjenica da na kraju godine zaostale obaveze iz kategorije kapitalnih investicija su iznosili 46,452€ dok je suficit (ne iskorišćena sredstva) od sopstvenih prihoda iznosio 96,058€.
- Rizik** Ne blagovremeno izmirivanje obaveza prema snabdevačima može izložiti opštinu finansijskim poteškoćama i predstavlja izazov za narednu godinu iz razloga što obaveze iz prethodne godine trebaju biti isplaćene, dok one iz tekuće godine mogu se ne ispuniti.
- Preporuka 13** Predsednik treba da na kritičan način razmotri stanje ne izmirenih obaveza, kako bi odredio potrebne mere za adresiranje identifikovanih pitanja kao i da isplate budu u sklopu vremenskih ograničenja određenih finansijskim pravilima.

Ovaj Izveštaj je prevod sa originalne verzije na albanskom jeziku. U slučaju nedoslednosti provladava verzija na albanskom jeziku

Dodatak I: Pristup i metodologija revizije

Odgovornost Revizora i onih koji su odgovorni za upravljanje su detaljno prikazani u Mišljenju koje je utvrđeno u poglavlju 1.1 ovog izveštaja.

Dok je ključni rezultat našeg rada mišljenje revizije, ovaj izveštaj odražava celovitost našeg rada sa posebnim fokusom i na Pitanja Upravljanja uključujući i Finansijsko Upravljanje i Kontrolu. Ovo poslednje se zasniva u našem širem programu revizije usklađenosti koja se zasniva na riziku.

Opšti sažetak ima za cilj da prikaže glavne nalaze revizije i ključne akcije za koje Predsednik opštine treba osigurati, da su preduzete s ciljem adresiranja identifikovanih slabosti upravljanja/kontrole.

Detaljni izveštaj pruža opširniji sažetak nalaza naše revizije sa posebnim naglaskom na utvrđivanje razloga nalaza revizije i za pružanje odgovarajućih preporuka za njihovo adresiranje. Da bi bio potpuniji, mi smo uključili pitanja koja su identifikovana tokom pred-revizije tamo gde je to bilo relevantno. Naši nalazi su definisani kao:

Visokog prioriteta – Pitanja koja se ukoliko ne adresiraju mogu rezultirati materijalnim slabostima u unutrašnjoj kontroli, i gde će preduzeta akcija pružiti mogućnost za poboljšanje efikasnosti i efektivnosti unutrašnjih kontrola; i

Srednjeg prioriteta - Pitanja koja mogu i ne rezultirati materijalnim slabostima, ali gde će preduzeta akcija takođe pružiti mogućnost za poboljšanje efikasnosti i efektivnosti unutrašnjih kontrola.

Nalazi koji se smatraju niskog prioriteta su posebno izveštavani finansijskom osoblju.

Naše procedure su uključile pregled unutrašnjih kontrola, sistema računovodstva i supstancijalne testove kao i pridružene aranžmane upravljanja, samo do one mere do koje se smatraju potrebnim za efikasno izvršenje revizije. Nalazi revizije se ne trebaju smatrati kao da predstavljaju jednu sveobuhvatan prikaz svih slabosti koje mogu postojati, ili svih poboljšanja koje mogu da se izvrše na sistemima i procedurama koje su funkcionisale.

Dodatak II: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR

(odlomak od MSVIR 200)

Oblik mišljenja

147. Revizor treba da izrazi **jedno ne-modifikovano mišljenje revizije ukoliko** se zaključi da su finansijski izveštaji pripremljeni, sa svih materijalnih gledišta u skladu sa važećim finansijskim okvirom.

Ukoliko revizor zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalnih grešaka, revizor treba da izmeni mišljenje revizije na izveštaju revizora u skladu sa odeljkom "Određivanje vrste modifikacije mišljenja revizora".

148. Ukoliko finansijski izveštaji pripremljeni u skladu sa zahtevima okvira prikazivanja, ne postignu pravično prikazivanje, revizor treba da razmotri pitanje sa menadžmentom, i na osnovu zahteva primenljivog okvira finansijskog izveštavanja i načina na koji je to pitanje rešeno, da odredi da li je neophodno da se izmeni mišljenje revizije.

Modifikacije mišljenja revizije na revizorskom izveštaju

151. Revizor treba da modifikuje mišljenje revizije na revizorskom izveštaju ukoliko se zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalno pogrešnih prikazivanja. Revizori mogu dati tri vrste modifikovanih mišljenja revizije: kvalifikovano mišljenje, protivno mišljenje i odricanje od mišljenja.

Određivanje vrste modifikacije koje se čini revizorskom mišljenju

152. Odluka o tome koja vrsta modifikovanog mišljenja je prikladna, zavisi od:

- prirode pitanja koje je dovelo do modifikacije - što podrazumeva, da li su finansijski izveštaji sadrže materijalno pogrešna prikazivanja ili, u slučaju da je bilo nemoguće prikupiti dovoljno odgovarajućih dokaza revizije, mogu sadržati materijalno pogrešna prikazivanja; i
- sud revizora o rasprostranjenosti uticaja ili mogućih uticaja pitanja na finansijskim izveštajima.

153. Revizor treba da izrazi **kvalifikovano mišljenje ukoliko**: (1) nakon dobijanja dovoljno odgovarajućih i prikladnih dokaza revizije, revizor zaključuje da netačne tvrdnje, pojedinačno ili zajednički, su materijalne, ali nisu rasprostranjene, na finansijskim izveštajima; ili (2) revizor nije bio u stanju da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije na osnovu kojih može da podrži jedno mišljenje revizije, ali zaključuje da uticaj na finansijskim izveštajima bilo kojih neotkrivenih netačnih tvrdnji mogu biti materijalne ali ne i rasprostranjene.

154. Revizor treba da izrazi **protivno mišljenje ukoliko**, nakon dobijanja dovoljno odgovarajućih dokaza revizije, revizor zaključuje da netačne tvrdnje, pojedinačno ili zajednički, su materijalne i rasprostranjene na finansijskim izveštajima.

155. Revizor treba da izrazi **odricanje od mišljenja ukoliko**, pošto nije bio u stanju da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije na osnovu kojih može da podrži mišljenje revizije, revizor zaključuje da uticaj na finansijskim izveštajima bilo kojih neotkrivenih netačnih tvrdnji mogu biti materijalne i rasprostranjene. Ukoliko nakon prihvatanja angažovanja, revizor postaje svestan da je menadžment nametnuo ograničenje na delokrug revizije za koju revizor smatra da će verovatno dovesti do potrebe izražavanja kvalifikovanog mišljenja ili odricanje od mišljenja o finansijskim izveštajima, revizor treba da zahteva od menadžmenta da ukloni to ograničenje.

156. Ukoliko revizor daje modifikovano mišljenje, revizor će takođe modifikovati naslov kako bi odgovarao vrsti izraženog mišljenja revizije. MSVIR 1705 pruža dodatna uputstva o specifičnom jezičnom izražavanju koje će se koristiti kada se izdaje mišljenje i kada se opisuje odgovornost revizora. Takođe sadrži ilustrovane primere izveštaja.

Paragrafi Isticanja Pitanja i paragrafi Ostalih Pitanja na revizorskom izveštaju

157. Ukoliko revizor smatra potrebnim da skrene pažnju na pitanje prikazano ili obelodanjeno na finansijskim izveštajima koja je od velikog značaja za njihovo razumevanje finansijskih izveštaja, ali postoje dovoljno prikladnih dokaza da to pitanje nije materijalno pogrešno prikazano na finansijskim izveštajima, revizor će u revizorskom izveštaju uključiti jedan paragraf o Isticanju Pitanja. Isticanje Pitanja se treba odražavati samo na informaciju prikazanu ili obelodanjenu na finansijskim izveštajima.

158. Paragraf o isticanju pitanja treba:

- da se uključi odmah nakon mišljenja revizije;
- da koristi naslov "Isticanje Pitanja" ili neki drugi prikladni naslov;
- da uključi jasnu referencu na pitanje koje se istiche i da naznači gde se mogu naći relevantna obelodanjivanja na finansijskim izveštajima koja u potpunosti opisuju to pitanje; i
- ukazati da revizorsko mišljenje nije modifikovano u odnosu na istaknuto pitanje.

159. Ukoliko revizor smatra neophodnim da komunicira određeno pitanje, osim onih koje su predstavljene ili obelodanjene u finansijskim izveštajima, koja po prosudi revizora je važna za korisniku cilju shvatanja revizije, a pod uslovom da to nije zabranjeno zakonom ili pravilima, treba da se pripremi paragraf sa naslovom "Ostala Pitanja", ili nekim drugim pogodnim naslovom. Ovaj paragraf treba da se pojavi odmah iza mišljenja i nakon svakog pasusa kod Isticanja Pitanja.

Dodatak III: Preporuke iz prethodne godine

Komponenta revizije	Date preporuke	Sprovedene	U procesu sprovođenja	Ne sprovedene
1.4 Usklađenost sa zahtevima o GFJ-ju i ostali zahtevi za izveštavanje	Predsednik treba da obezbedi da je izvršena jedna analiza za utvrđivanje razloga o nepravilnom registrovanju troškova u adekvatnim kategorijama. Neophodno je preduzeti odgovarajuće mere u cilju adresiranja uzroka koja su uticala na isticanje pitanja, kao i obezbediti evidentiranje imovine u ISMFK.			NE
2.3 Preporuke iz prethodne godine	Predsednik Opštine treba da osigura sprovođenje odobrenog akcionog plana, koji određuje tačne rokove za sprovođenje preporuka datih od strane GR, sa identifikovanim odgovornim osobljem, fokusirajući se na početku na oblastima najvećeg značaj			NE
2.4 Kontrolna lista samo ocenjivanja	Predsednik treba da obezbedi sprovođenje zahteva o popunjavanju upitnika samo-ocenjivanja, kao i pro	DA		

MFK-A	aktivno sistematsko adresiranje oblasti sa slabostima.			
2.5.1 Procena rizika	Predsednik treba što pre usvojiti jednu opštu strategiju upravljanja rizikom, koja će jasno definisati pristup menadžmenta za odgovor na rizike. Osim identifikovanja rizika u operativnom i strateškom nivou, menadžment treba takođe razviti akcioni plan kojim se definišu mere postupanja za sprečavanje i upravljanje mogućih rizika.			NE
2.5.2 Menadžersko izveštavanje	Predsednik treba da osigura da je izvršen jedan pregled za utvrđivanje oblika finansijskog i operativnog izveštavanja kod visokog menadžmenta, od kojeg se zahteva da podrži efektivno upravljanje delatnosti i da osigura da je do kraja 2016 godine doneto jedno odgovarajuće rešenje.			NE

2.6 Sistem unutrašnje revizije	Predsednik Opštine treba da obezbedi ispunjavanje zahteva AU br. 23/2009, odnosno regrutovati unutrašnjeg revizora. Ako se ovaj zahtev ne može ostvariti, onda, usluga unutrašnje revizije se može obaviti od Ministarstva Finansija ili od neke druge opštine. Revizijska usluga će podržati menadžment u donošenju odluka i eliminisanje slabosti.			NE
3. Finansijsko upravljanje i kontrola	Predsednik Opštine treba osigurati, da se izvršenje budžeta sistematski nadgleda na mesečnoj osnovi, i da ovaj pregled identifikuje i adresira prepreke za sprovođenje budžeta prema planiranom nivou. Tamo gde pretpostavke početnog budžeta su netačne, to bi trebalo da se u potpunosti odražava u položaju završnog budžeta.			NE
3.3 Nabavka	Predsednik treba da obezbedi pregled identifikovanih slučajeva da bi našao uzroke nastanka i da preduzme odgovarajuće mere za izbegavanje istih u budućnosti. Posebno treba da poveća odgovornost odgovornih osoba bilo u jedinicama zahteva, zvaničnicima nabavke i menadžerima ugovora. Sledstveno, potrebne su		Ova preporuka je sprovedena delimično, nije bilo slučajeva gde su primili robu u suprotnosti sa predmer i predračun, ali još uvek ima nedostatak	

	<p>dodatne kontrole da bi se obezbedilo održavanje tačne evidencije o izvršenim uslugama od strane operatora.</p>		<p>kontrole da li imaju pozicije koji su prihvatili iako nisu bili pod ugovorom</p>	
3.3.2. Subvencije i transferi	<p>26. Predsednik treba da osigura da sadašnja uredba za subvencije će se izmeniti i dopuniti na delovima gde su identifikovane nejasnoće i da se određuju kriteriji, zahtevi, procedure i prikladni dokumenti za dodelu i kontrolu sredstava date kao subvencija..</p>			NE
3.3.1 Nadoknade (plate i dnevnice)	<p>Predsednik treba da osigura da se ugovori potpisuju sa jasnim kriterijumima i na osnovu Zakona o radu. Zvaničnici zaposlenih treba da upotpune dokaze o radnom iskustvu da bi osnovali zakonsku osnovu za izvršenje dodatka za radno iskustvo.</p>		<p>Ova preporuka je sprovedena delimično, i dalje ima slučajeva kada su bili skopljani ugovori za posebne usluge u suprotnosti sa zakonskim propisima, nismo identifikovali slučajevih da se spomunju u ovom izveštaju u vezi sa zdravstvenim i obrazovnim radnicima</p>	
3.3.2 Subvencije i	<p>Predsednik treba da izradi propis koji će se prihvatiti u skupštini, koji jasno specifikuje kriterijume i procedure</p>			NE

transferi	za subvencije.			
3.4 Prihodi (uključujući sopstvene prihode)	<p>Predsednik treba da obezbedi da se u fazi planiranja budžeta iskoriste podaci prethodnih godina i trenutno stanje da bi planiranje bilo što realnije. Pored toga, treba da nadgleda aktualne kontrole primenjene na realizaciju prihoda, i da izbegne mogućnosti zloupotrebe. Inkasirana sredstva u gotovini treba blagovremeno da se predaju u banke, kao što je predviđeno uredbom.</p>		<p>Ova preporuka je sprovedena delimično, nije bilo slučajeva da je odložena deponovanja monetarnih sredstava u banci, ali i dalje ima visokih neizmerenih obaveza na poreza na biznis i opština nije uspostavila adekvatne mehanizme za prikupljanje ovih obaveza</p>	
3.5. Imovina i obaveze	<p>Predsednik Opštine treba da preduzme mere i da odmah započne registracija imovina, za upravljanje nefinansijske imovina i zahteva vezanih za registraciju i održavanje istih treba da se primene u potpunosti.</p>			NE
3.5.2 Tretiranje potraživanja	<p>Predsednik treba da razmotri stanje ovih računa, da analizira razloge za akumuliranje ovih vrednosti i da preduzme efektivne radnje kako bo maksimalizovao nivo inkasiranja. Proces sistematskog nadgledanja politika za povećanje inkasiranja treba takođe da bude deo redovnih razmatranja menadžmenta.</p>		<p>Ova preporuka je sprovedena delimično, opština je odlučila preko odluke Skupštine opštine da se otpišu dugove svih biznisa koja su pasivni u opštini, ali i dalje nemaju adekvatne politike da se</p>	

			postigne da se prikupe sva potraživanja	
--	--	--	--	--

Dodatak IV: Pismo potvrđivanja

[Postavite logo Opštine]

PISMO POTVRĐIVANJA

O usklađenosti sa nalazima Generalnog Revizora za 2016 godinu i za sprovođenje preporuka

Za: Nacionalnu Kancelariju Revizije

Mesto i datum:

Poštovani,

Preko ovog pisma potvrđujemo, da:

- sam primio nacrt izveštaja Nacionalne Kancelarije Revizije o Reviziji Godišnjih Finansijskih Izveštaja Opštine Mamuše, za 2016 godinu (u daljem tekstu "Izveštaj");
- se slažem sa nalazima i preporukama i da nemam nikakav komentar o sadržini Izveštaja; i da
- ću u roku od 30 dana od dana prijema Završnog Izveštaja dostaviti jedan akcioni plan za sprovođenje preporuka, koji će uključiti vremenske rokove kao i osoblje koje će biti odgovorno za njihovo sprovođenje.

Predsednik:

Republika e Kosovës – Kosova Cumhuriyeti

Republika Kosova – Republic of Kosovo

Mamuşa Belediyesi – Komuna e Mamushës

Opština Mamuša – Municipality Of Mamusa

LETËR E KONFIRMIMIT

Për pajtueshmërinë me të gjeturat e Auditorit të Përgjithshëm për vitin 2016 dhe për implementimin e rekomandimeve

Për: Zyrën Kombëtare të Auditimit

Vendi: Prishtinë

Datë: 10.05.2017

I nderuar,

Përmes kësaj shkrese, konfirmoj se:

- kam pranuar draft raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për Auditimin e Pasqyrave Financiare të Komunës së Mamushës, për vitin 2016 (në tekstin e mëtejshëm “Raporti”);
- pajtohem me të gjeturat dhe rekomandimet dhe nuk kam ndonjë koment për përmbajtjen e Raportit; si dhe
- brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t’ju dorëzoj një plan të veprimit për implementimin e rekomandimeve, i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për implementimin e tyre.

Arif Bütüç, Kryetar i Komunës së Mamushës

